

अपनिर्देश

प्रस्तुत शोध प्रबंधासाठी डॉ. ए.एन. जोशी प्रपाठक शिक्षणशास्त्र विभाग, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांनी वेळोवेळी मार्गदर्शन करून, प्रोत्साहन देऊन सुट्टीच्या व इतर दिवशीही इतर कामाचा व्याप असताना वेळेचे बंधन न ठेवता निरपेक्ष व कर्तव्य बुध्दीने अत्यंत बहुमोल असे मार्गदर्शन केले. त्यामुळेच मी हा शोध प्रबंध पूर्ण करू शकलो. त्यामुळे मी त्यांचा कायमचा ऋणी आहे.

डॉ. सोनार शिक्षणशास्त्र विभाग प्रमुख, शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर, डॉ. रामचंद्र भालचंद्र देवस्थळी, प्रपाठक शिवाजी विद्यापीठ, शिक्षणशास्त्र विभाग, कोल्हापूर यांच्याही सदिच्छा मिळाल्या म्हणून मी त्यांचाही ऋणी आहे.

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था कोल्हापूरचे संस्थापक प. पू. डॉ. बापूजी साळुंखे यांच्या सदिच्छा पाठीशी आहेत. प्राचार्य - सेक्रेटरी मा. अभयकुमार साळुंखे यांच्या सदिच्छा व पाठिंबा मिळाला. म्हणून मी त्यांचा ऋणी आहे. मा. प्राचार्य जी.एल. रेनापुरे व मा. एन्.जी. गायकवाड यांच्याही सदिच्छा व प्रोत्साहन मिळाले याबद्दल मी त्यांचा ऋणी आहे. कॉलेज ऑफ स्ट्रुक्चरल करंडचे माजी गुरुवर्य प्राचार्य डी.डी. देसाई आणि प्राचार्य व्ही.एम्. कोळी तसेच प्राचार्य - दत्ता तसे यांचे मार्गदर्शन प्रेरणा, सहकार्य व सदिच्छा मिळाल्या, त्याबद्दल मी त्यांचा ऋणी आहे.

प्रायोगिक क्षमता प्रशिक्षण गट व पारंपारीक प्रशिक्षण गटाचे पाठ निरीक्षक माझे मित्र प्रा. डॉ. एच.के. गुरव, प्रा. एम्.पी. सुरवसे, - प्रा. व्ही.व्ही. चव्हाण, प्रा. बी.एम्. बोरगे, प्रा. के.बी. पाटील तसेच प्रा. सी. पी.डी. देसाई, सी. पी.पी. निकम या सर्वांनी माझ्या संशोधन

संशोधन कार्यात सहकार्य केले त्याबद्दल मी सर्वांचा आभारी आहे. प्रयोग यंत्रस्वी करण्यात कॉलेज ऑफ रज्युकेशन कराड मधील सन १९८९-९० या शैक्षणिक वर्षातील शिक्षक प्रशिक्षणार्थी आणि यशवंत हायस्कूल कराडचे मुख्याध्यापक श्री. गायकवाड त्यांचे सहकारी, इ. ८ वी ई मधील विद्यार्थी यांचे सहकार्य लाभले या बद्दल मी या सर्वांचा आभारी आहे.

गुंथपाल श्री. सन. एस. पाटील यांनी केलेवर संदर्भ गुंथ उपलब्ध करून दिले. त्याबद्दल मी ऋणी आहे. माझे मित्र श्री. एस. वाय. नलवडे श्री. यु. पी. मोडीगिरी, श्री. भणगे, श्री. गावडे, श्री. वारके यांचे सहकार्य लाभले त्याबद्दल मी आभारी आहे.

माझी पत्नि सौ. विजया पाटील यांचेही बहुमोल सहकार्य लाभले. मा. कवडे, मा. कराळे, मा. गुप्ता, मा. डात व कौरडे यांनी सर्व टंकलेखनाचे काम केलेत करून दिले. याबद्दल मी सर्वांचा आभारी आहे.

माझे आईवडील यांचे आश्रिवाद पाठीशी आहेत त्यामुळेच मी हा प्रबंध पूर्ण करू शकलो. मी त्यांचा सदैव ऋणी आहे.

याशिवाय ज्या ज्ञात व अज्ञात व्यक्तिये सहकार्य या कामी मला लाभले त्या सवचि पुन्हा एकदा मी ऋणनिर्देश करतो.

[ब. दा. पाटील]

स्थळ : कराड.

दिनांक : 5/03/१९९०.